

Відповідь
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на рекомендації та зауваження, викладені у проєкті експертного висновку ГЕР щодо
підсумків роботи ЕГ із проведення акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програми
23857 Еконофізика,
рівень вищої освіти Бакалавр, спеціальність 105 – Прикладна фізика та наноматеріали.

Ми вдячні членам ГЕР за ґрунтовний розгляд акредитаційної справи. Для нас є надзвичайно важливими представлені Вами високі оцінки функціонування та змістовні рекомендації надані ОП «Еконофізика» у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Висловлені рекомендації слугуватимуть покращенню реалізації ОП та її подальшому вдосконаленню. Але разом з тим, хочемо надати деякі роз'яснення:

Враховуючи сучасні тренди глобального освітнього ринку, зокрема і українського, та потреби ринку праці у високоякісних фахівцях міждисциплінарного та міжгалузевого спрямування, *вперше* на теренах України, в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, було розроблено та реалізовано *як експеримент ОПП Еконофізика на освітньому рівні бакалавр*. Відповідно до вимог Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм» 01.02.2021 р. № 128 дана ОПП не могла бути оформлена як міжгалузева чи міждисциплінарна.

Вивчивши досвід провідних закордонних університетів, зокрема Варшавського, Вроцлавського, Ягелонського, Краківської політехніки щодо реалізації аналогічних ОП, які функціонують у Республіці Польща виключно на фізичних факультетах на бакалаврському рівні було прийнято рішення платформою реалізації даної ОПП обрати факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем і реалізовувати її за спеціальністю 105 Прикладна фізика та наноматеріали, а економічну частину доручити Економічному факультету КНУШ .

На нашу думку при акредитації з огляду на особливості ОПП Еконофізика доречним було до складу експертної групи долучити фахівця з економічної проблематики. Це дозволило б ЕГ більш сутнісно, ємно, фаховіше та не шаблонно підійти до розгляду цієї ОПП, різнобічно оцінити структурні складові з урахуванням специфіки, потреб незвичної для представників прикладної фізики галузі – економіки та під іншим кутом зору оцінити прикладний характер фізичної методології, яка використовується при аналізі, прогнозуванні ринків, суміжності економічних та фізичних процесів у їх цілісності щодо трактування, прогнозування розвитку світогосподарських процесів за умов невизначеності та реконфігурації світової економіки, при розгляді кризових явищ, архітектоніки світової фінансової системи.

Конкурентоздатність і затребуваність фахівців ОПП Еконофізика підтверджена представниками роботодавців (зустріч 4 та звіт ЕГ) та випускниками (зустріч та звіт ЕГ).

Тепер щодо оцінок за критеріями:

**Критерій 1. Проєктування та цілі освітньої програми. Експертний висновок ГЕР:
Рівень Е.**

У проєкті висновку ГЕР за критерієм 1 зафіксовано: *«цикл дисциплін загальної фізики не передбачає виконання лабораторних робіт, що унеможливорює здобуття відповідних компетентностей та досягнення програмного результату навчання».*

З вказаним висновком, наслідком якого є оцінка ОПП як частково відповідної за критерієм 1 загалом погоджуємося, але просимо врахувати специфіку програми – щоб не знівелювати інноваційний характер ОПП Еконофізика і не перешкоджати її подальшому якісному розвитку, гарант освітньої програми при її доопрацюванні (в новій редакції) запровадить лабораторні роботи у обсягах, які будуть дещо меншими ніж обсяг лабораторних робіт у класичних програм з прикладної фізики.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми. Експертний висновок GER: Рівень Е.

Щодо критерію 2, зокрема зауваження *«Відповідно до наданих ОП та НП, вибіркова компонента складається із 2 вибірових блоків – «Вибірковий блок 1 «Фізичні методи в економіці» та Вибірковий блок 2 «Теоретична радіофізика». Вибіркові блоки 1 та 2 можуть створювати фейковий вибір для студентів, оскільки обираючи блок 2, здобувачі насправді не мають можливості вивчати профільюючу дисципліну ОП, а обираючи блок 1, вони втрачають можливість закрити повністю компетенції з прикладної фізики...»*. Погоджуємося щодо доцільності та необхідності розширення вибіркової частини даної ОП, в новій редакції НП до обов'язкового блоку додано базову профільну дисципліну «Основи еконофізики». Зміни уже внесені до проєкту опису ОПП Еконофізика 2024, що розміщена на сайті, однак після завершення акредитації, буде проведено додатковий моніторинг із ретельним вивченням пропозицій та зауважень.

Однак, хочемо спростувати висновок ЕГ щодо фейковості вибору і неможливості закрити певні компетенції при виборі блоку 1 чи 2, а саме: композиційна структура ОП обов'язкових компонент містить достатньо ОК фізичного спрямування (див. ОК16-26), що формують компетенції з **прикладної фізики в обсязі 56 кредитів** зі 180 (**31,1%**), ОК08-15 **математичного спрямування та програмування**, які доповнюють компетенції з прикладної фізики та економіки в обсязі **44 кредитів (24,4%)** і окремо ОК27-33 економічного спрямування, що формують компетенції в **галузі економіки в обсязі 30 кредитів (16,6%)**. Розлогіші пояснення наведено у листі-відповіді Київського національного університету імені Тараса Шевченка на висновок ЕГ.

Щиро сподіваємося на врахування вами додаткових пояснень та аргументів, які можуть дозволити переглянути оцінки щодо критеріїв 1 і 2, що дасть шанс даній ОПП розвиватися далі та формувати українську школу еконофізики.